

UWAGI OGÓLNE

do projektu Ustawy o efektywności energetycznej - w zakresie rozliczania kosztów ogrzewania (dot. pisma DE-II-410103/8/14 ws. konsultacji społecznych projektu ustawy)

Jako Stowarzyszenie promujące ideę racjonalnego korzystania z ciepła w budynkach wielolokalowych liczymy, że właściwa implementacja tych postanowień, spowoduje poprawne funkcjonowanie w Polsce systemów rozliczania kosztów ogrzewania. Odpowiednie uregulowanie w przepisach, tego ważnego społecznego i gospodarczego problemu, powinno być wsparte powszechną edukacją użytkowników – konsumentów ciepła w lokalach mieszkalnych a także, odpowiednią dla nich informacją o rozliczaniu kosztów ogrzewania według rzeczywistego zużycia. Racjonalne zachowania użytkowników lokali przyczynią się - bez ponoszenia istotnych kosztów - do uzyskania znaczących oszczędności ciepła na ogrzewanie w budynkach wielolokalowych i wyeliminowania marnotrawstwa energii.

Po zapoznaniu się z przedstawionym przez Ministerstwo Gospodarki projektem ustawy, jednak stwierdzamy, że **projekt przedmiotowej ustawy, nie stanowi implementacji postanowień zawartych w art. 9 – 11 Dyrektywy 2012/27/UE, pomimo deklarowania w Uzasadnieniu, że stanowi implementację również w tym zakresie.**

Uzasadnienia takiej opinii są następujące:

1. Dyrektywa wprowadza powszechne, obligatoryjne opomiarowanie i rozliczanie kosztów ciepła na ogrzewanie w budynkach wielolokalowych, według zarejestrowanego zużycia przy zastosowaniu ciepłomierzy lub podzielników kosztów ogrzewania. W projekcie ustawy nie zostało to jednoznacznie zapisane. Projekt ustawy o efektywności energetycznej takich zapisów nie zawiera; nowelizuje obecnie obowiązujący art. 45a ustawy *Prawo energetyczne*, nie usuwając dotychczasowych wad tego przepisu, a wręcz wprowadza do niego nowe, błędne rozwiązania. W żaden sposób nie można uznać, że stanowi to implementację postanowień zapisanych w art. 9-11 Dyrektywy.
2. Dyrektywa stanowi, że w tych przypadkach gdzie, nie ma technicznych możliwości zastosowania ciepłomierzy lokalowych, lub jest to nieopłacalne, należy zastosować nagrzewnikowe podzielniki kosztów ogrzewania. Zapis w projekcie ustawy (art. 45a ust. 7 pkt 2) jest błędny; liczniki ciepłej wody nie mogą być zamiennikami ciepłomierzy lokalowych. Do rozliczania kosztów ogrzewania służą ciepłomierze lokalowe lub nagrzewnikowe podzielniki kosztów ogrzewania. W tym punkcie powinny więc być wymienione podzielniki kosztów ogrzewania, podobnie jak w Dyrektywie (art. 9 ust. 3).
3. Zapis w ust. 8, pkt 1 lit. a) projektu ustawy dopuszcza, bez żadnych warunków, powierzchnię lub kubaturę lokali jako metodę rozliczeń. Jest to niezgodne z

cytowanym zapisem i ideą Dyrektywy. Wprowadzenie natomiast ogólnego zapisu: „*wskazania urządzeń umożliwiających indywidualne rozliczanie kosztów, niebędących przyrządami pomiarowymi w rozumieniu przepisów metrologicznych*”, stanowić może przesłankę, do stosowania przy rozliczaniu kosztów ogrzewania jakichkolwiek urządzeń, niebędących przyrządami pomiarowymi i nie opisanymi przez jakąkolwiek z Norm zarówno krajowych jak i europejskich. Dyrektywa wymienia podzielniki kosztów ogrzewania do tego celu i nie ma uzasadnienia, aby ta nazwa nie znalazła się w tekście art. 45a.

4. Państwo członkowskie ma obowiązek udowodnienia, że zastosowanie ciepłomierzy lub podzielników kosztów ogrzewania jest w określonych wypadkach, w warunkach danego kraju, nieopłacalne. Oznacza to, że w ustawie powinno być upoważnienie dla właściwego ministra dla wydania rozporządzenia określającego metodykę i procedurę ustalania warunków, w których można zrezygnować ze stosowania opomiarowania na poziomie lokalu, a tym samym zrezygnować z rozliczania kosztów na podstawie indywidualnego zużycia. Projekt ustawy nie przewiduje takich rozwiązań, nie można więc twierdzić, że implementuje postanowienia Dyrektywy.
5. Do projektu ustawy wprowadzono pojęcie temperatury w lokalu, która ma być parametrem uwzględnianym w systemie rozliczania kosztów ogrzewania. Narusza to zasadę, że użytkownik lokalu płaci za ciepło dostarczone przez instalację centralnego ogrzewania. Temperatura w lokalu zależy również od ilości ciepła dostarczonego z innych źródeł (oświetlenie, sprzęt RTV, procesy gotowania itp.), a za energię dostarczoną do tych celów użytkownik lokalu płaci odrębne rachunki. Nie ma podstawy technicznej stosowania takiego parametru. Parametr taki nie występuje w Dyrektywie. Jeśli ustawodawca widzi potrzebę uwzględniania temperatury w systemie rozliczania kosztów ogrzewania, to powinno być wydane kolejne rozporządzenie określające metodę działania w tym zakresie. Ponadto należy zauważyć, że w Normach dotyczących podzielników kosztów ogrzewania (EN-PN 834 oraz EN-PN 835), parametr temperatury w lokalu nie występuje.
6. Z tekstu Dyrektywy wynika m.in. że państwa członkowskie „*mogą wprowadzić przejrzyste zasady podziału kosztów zużycia energii cieplnej i ciepłej wody w takich budynkach, aby zapewnić przejrzystość i dokładność rozliczania indywidualnego zużycia*”. Jakkolwiek nie stanowi to obligatoryjnego nakazu, to w polskich warunkach stanowi doskonałą okazję do wyeliminowania występujących błędów w działaniach zarządców budynków oraz do poprawnego i w niezbędnym zakresie szczegółowego, uregulowania zagadnienia poprzez zapis w ustawie upoważnienia dla właściwego ministra do wydania odpowiedniego rozporządzenia. Doświadczenie Stowarzyszenia ds. Rozliczania Energii wskazuje, że rozporządzenie powinno regulować podstawowe problemy, stwarzając tym samym warunki do poprawnego działania zarządcy budynku oraz racjonalnego zachowania użytkownika lokalu. Zagadnienia niezbędne do uregulowania, były wielokrotnie podnoszone przez różne środowiska, których ten problem dotyczy, w tym zwłaszcza przez zarządców budynków.

7. Projekt ustawy w sposób wyraźnie sprzeczny z art. 13 Dyrektywy – nie przewiduje żadnych sankcji za naruszenie obowiązków w zakresie wyposażenia budynków i lokali w urządzenia pomiarowe, jak również dokonywania przez właściciela lub zarządcę budynku wielolokalowego wyboru metody rozliczania całkowitych kosztów zakupu ciepła na poszczególne lokale.

W załączeniu do niniejszego pisma przedstawiamy szczegółowe uwagi do projektu ustawy a także proponujemy uzupełnienie tego dokumentu o inne, istotne zapisy.

W naszej opinii, uwzględnienie powyższych uwag i wprowadzenie zmian z nich wynikających do projektu ustawy, zapewni właściwą, odpowiednią dla warunków polskich, implementację przepisów Dyrektywy 2012.27/UE. Według posiadanych przez nas wyliczeń, uwzględnienie proponowanych uwag przyczyni się do zaoszczędzenia ok. 9 TWh energii oraz zmniejszenia emisji CO₂ o ok. 2 miliony ton w okresie jednego roku.

Deklarujemy wolę współpracy z Departamentem Energetyki nad dopracowaniem projektu ustawy, w tym m.in. udostępnienie niezbędnych danych technicznych oraz analizy prawnej w tym zakresie. Liczymy, że dzięki temu Polska uzyska optymalną regulację w odniesieniu do rozliczania kosztów ogrzewania według rzeczywistego zużycia; spójną z postanowieniami Dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej.
